II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ 93/83/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Σεπτεμβρίου 1993

περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 και το άρθρο 66,

την πρόταση της Επιτροπής [1],

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [2],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [3],

Εκτιμώντας:

(1) ότι οι στόχοι της Κοινότητας, όπως καθορίζονται στη συνθήκη, περιλαμβάνουν τη διαρκώς στενότερη συνένωση των ευρωπαϊκών λαών, στενότερες σχέσεις μεταξύ των κρατών που ανήκουν στην Κοινότητα και την εξασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου των χωρών της Κοινότητας μέσω κοινής δράσης που αποβλέπει στην εξάλειψη των εμποδίων που χωρίζουν την Ευρώπη·

(2) ότι, για το σκοπό αυτό, η συνθήκη προβλέπει την εγκαθίδρυση κοινής αγοράς και χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα· ότι αυτό συνεπάγεται, ιδίως, την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και την εγκαθίδρυση καθεστώτος που να εξασφαλίζει ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς· ότι, για το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο μπορεί να εκδίδει οδηγίες για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων·

(3) ότι οι διασυνοριακές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις εντός της Κοινότητας, ιδίως μέσω δορυφόρου και καλωδίου, αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα μέσα προς επίτευξη των ανωτέρω στόχων της Κοινότητας, οι οποίοι είναι συγχρόνως πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, πολιτιστικοί και νομικοί·

(4) ότι το Συμβούλιο έχει ήδη εκδόσει την οδηγία 89/552/ΕΟΚ της 3ης Οκτωβρίου 1989 για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων [4], στην οποία προβλέπονται μέτρα για την προώθηση της διανομής και της παραγωγής ευρωπαϊκών τηλεοπτικών προγραμμάτων, την τηλεοπτική διαφήμιση και χορηγία, την προστασία των ανηλίκων και το δικαίωμα απάντησης·

(5) ότι, ωστόσο, η επίτευξη των στόχων αυτών ως προς τη διασυνοριακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση προγραμμάτων μέσω δορυφόρου, καθώς και την αναμετάδοση μέσω καλωδίου προγραμμάτων από άλλα κράτη μέλη εξακολουθεί να παρακωλύεται από μια σειρά διαφορών μεταξύ των εθνικών ρυθμίσεων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και από κάποια νομική αβεβαιότητα· ότι αυτό σημαίνει ότι οι δικαιούχοι αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο τα έργα τους να τύχουν εκμεταλλεύσεως χωρίς καταβολή αμοιβής ή οι μεμονωμένοι δικαιούχοι αποκλειστικών δικαιωμάτων να δημιουργούν, σε διάφορα κράτη μέλη, προσκόμματα στην εκμετάλλευση των δικαιωμάτων τους· ότι αυτή η νομική αβεβαιότητα συνιστά κυρίως έμμεσο εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των προγραμμάτων εντός της Κοινότητας·

(1) ΕΕ αριθ. C 255 της 1. 10. 1991, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 25 της 28. 1. 1993, σ. 43.
(2) ΕΕ αριθ. C 305 της 23. 11. 1992, σ. 129 και ΕΕ αριθ. C 255 της 20. 9. 1993.
(3) ΕΕ αριθ. C 98 της 21. 4. 1992, σ. 44.
(4) ΕΕ αριθ. L 298 της 17. 10. 1989, σ. 23.

(6) ότι, όσον αφορά τα δικαιώματα του δημιουργού, γίνεται επί του παρόντος διάκριση μεταξύ της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρων απευθείας μετάδοσης και της παρουσίασης στο κοινό μέσω τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων· ότι, επειδή η απευθείας λήψη είναι δυνατή αλλά πλέον και οικονομικά εφικτή για τους δύο τύπους δορυφόρου, δεν δικαιολογείται πλέον αυτή η διαφοροποιημένη νομική μεταχείριση·

(7) ότι, εξάλλου, η ελεύθερη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση προγραμμάτων εμποδίζεται από την υφιστάμενη νομική αβεβαιότητα σχετικά με το αν η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση μέσω δορυφόρων, των οποίων τα σήματα είναι δυνατόν να ληφθούν απευθείας, θίγει τα δικαιώματα μόνο στη χώρα εκπομπής ή σε όλες μαζί τις χώρες λήψης· ότι, δεδομένης της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα δικαιώματα του δημιουργού, των τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων και των δορυφόρων απευθείας λήψης, αυτή η νομική αβεβαιότητα εκτείνεται τώρα σχεδόν σε όλα τα προγράμματα που μεταδίδονται στην Κοινότητα μέσω δορυφόρων·

(8) ότι, επιπλέον, δεν υφίστανται νομική ασφάλεια σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών εντός της Κοινότητας, όπου τα προγράμματα διοχετεύονται διασυνοριακά δίκτυα και αναμεταδίδονται μέσω αυτών·

(9) ότι η εξέλιξη της συμβατικής κτήσης δικαιωμάτων, μέσω της παροχής άδειας, συμβάλλει ήδη στη δημιουργία του επιδιωκόμενου ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού χώρου· ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η συνέχιση αυτών των συμβατικών συμφωνιών και να παράγεται κατά το δυνατόν η απρόσκοπτη εκτέλεσή τους στην πράξη·

(10) ότι σήμερα οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης του καλωδιακού δικτύου δεν μπορούν να είναι βέβαιες ότι έχουν πράγματι αποκτήσει όλα τα δικαιώματα επί των προγραμμάτων, τα οποία καλύπτει μια τέτοια συμφωνία·

(11) ότι, τέλος, οι ενδιαφερόμενοι στα διάφορα κράτη μέλη δεν έχουν όλοι την υποχρέωση να μην αρνούνται χωρίς βάσιμο λόγω την διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για την κτήση των δικαιωμάτων που απαιτούνται για την αναμετάδοση μέσω καλωδίου ή να μην οδηγούν αυτές τις διαπραγματεύσεις σε αποτυχία·

(12) ότι, συνεπώς, το νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε από την οδηγία 85/552/ΕΟΚ και διέπει τη δημιουργία ενιαίου οπτικοακουστικού χώρου πρέπει να συμπληρωθεί όσον αφορά τα δικαιώματα του δημιουργού·

(13) ότι, συνεπώς, πρέπει να παύσει η διαφορετική μεταχείριση, μεταξύ των κρατών μελών, της μετάδοσης προγραμμάτων μέσω τηλεπικοινωνιακών δορυφόρων, έτσι ώστε η βασική διάκριση στο σύνολο της Κοινότητας, να είναι το εάν τα έργα και τα άλλα αντικείμενα προστασίας παρουσιάζονται στο κοινό· ότι, με τον τρόπο αυτό, θα επιτευχθεί ίση μεταχείριση των επιχειρήσεων διανομής διασυνοριακών ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, ανεξάρτητα από το αν χρησιμοποιούν δορυφόρο απευθείας τηλεπικοινωνιακής μετάδοσης ή τηλεπικοινωνιακό δορυφόρο·

(14) ότι η νομική αβεβαιότητα όσον αφορά την κτήση των σχετικών δικαιωμάτων, η οποία παρακωλύει τη διασυνοριακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση μέσω δορυφόρου, πρέπει να εκλείψει με τον ορισμό της έννοιας της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου σε κοινοτικό επίπεδο· ότι, με τον εν λόγω ορισμό, πρέπει να προσδιορίζεται συγχρόνως και ο τόπος που λαμβάνει χώρα η πράξη παρουσίασης στο κοινό· ότι ένας τέτοιος ορισμός είναι απαραίτητος για να αποφευχθεί η σωρευτική εφαρμογή περισσότερων εθνικών δικαίων σε μία μόνον πράξη ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης· ότι η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου πραγματοποιείται μόνο στο κράτος μέλος όπου εισάγονται τα σήματα-φορείς προγραμμάτων, υπό τον έλεγχο και την ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, σε συνεχή αλυσίδα μετάδοσης προς το δορυφόρο και προς τη γη· ότι οι συνήθεις τεχνικές διαδικασίες που αφορούν τα σήματα-φορείς προγραμμάτων δεν πρέπει να θεωρούνται ως διακοπές στην αλυσίδα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης·

(15) ότι η συμβατική κτήση αποκλειστικών δικαιωμάτων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης πρέπει να είναι σύμφωνη με όλες τις νομοθετικές διατάξεις περί του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων που ισχύουν στο κράτος μέλος στο οποίο γίνεται η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου·

(16) ότι, σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων στην οποία βασίζεται η παρούσα οδηγία, μπορούν να εξακολουθήσουν να ισχύουν περιορισμοί στην εκμετάλλευση των δικαιωμάτων αυτών, ιδίως όσον αφορά ορισμένα τεχνικά μέσα μετάδοσης ή ορισμένες γλώσσες στις οποίες μεταδίδεται η εκπομπή·

(17) ότι, για να καταλήξουν στο ποσό της αμοιβής που καταβάλλεται κατά την κτήση των σχετικών δικαιωμάτων, τα μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλα τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την εκπομπή, όπως η πραγματική ακροαματικότητα, η δυνητική ακροαματικότητα και η γλώσσα στην οποία μεταδίδεται·

(18) ότι η εφαρμογή της αρχής της χώρας καταγωγής που περιέχεται στην παρούσα οδηγία, θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόβλημα όσον αφορά τις υφιστάμενες συμβάσεις· ότι η παρούσα οδηγία προβλέπει περίοδο πέντε ετών για τις υφιστάμενες συμβάσεις ώστε να προσαρμοστούν, εφόσον είναι αναγκαίο, με βάση την παρούσα οδηγία· ότι, συνεπώς, η εν λόγω αρχή της χώρας καταγωγής δεν πρέπει να εφαρμόζεται στις υφιστάμενες συμβάσεις οι οποίες λήγουν πριν από

την 1η Ιανουαρίου 2000 · ότι, εάν έως την ημερομηνία αυτή τα συμβαλλόμενα μέρη εξακολουθούν να ενδιαφέρονται για τη σύμβαση, τα ίδια συμβαλλόμενα μέρη δικαιούνται να επαναδιαπραγματευθούν τους όρους της σύμβασης ·

(19) ότι οι υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες συμπαραγωγής πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τον οικονομικό σκοπό και την εμβέλεια που επιδίωκαν τα μέρη κατά την υπογραφή τους · ότι στο παρελθόν οι διεθνείς συμφωνίες συμπαραγωγής συχνά δεν ρύθμιζαν ρητά και ειδικά την παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου, κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, ως ιδιαίτερη μορφή εκμετάλλευσης · ότι πολλές υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες συμπαραγωγής βασίζονται σε μια φιλοσοφία σύμφωνα με την οποία τα δικαιώματα επί της συμπαραγωγής ασκούνται χωριστά και ανεξάρτητα από κάθε συμπαραγωγό χάρη στην εδαφική κατανομή των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης μεταξύ των συμπαραγωγών · ότι, γενικά, εφόσον μια παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου την οποία επιτρέπει ένας συμπαραγωγός θα έθιγε την αξία των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ενός άλλου συμπαραγωγού, η ερμηνεία μιας υφιστάμενης συμφωνίας αυτού του είδους οδηγεί κανονικά στο συμπέρασμα ότι ο δεύτερος συμπαραγωγός θα πρέπει να συναινέσει για την παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου από τον πρώτο συμπαραγωγό · ότι η γλωσσική αποκλειστικότητα του δεύτερου συμπαραγωγού θα θίγεται όταν η γλωσσική μορφή ή οι γλωσσικές μορφές της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου, περιλαμβανομένης της περίπτωσης μεταγλωττισμένων εκπομπών ή εκπομπών με υποτίτλους, συμπίπτει με τη γλώσσα ή τις γλώσσες που γίνονται γενικά κατανοητές στο έδαφος το οποίο παραχωρείται με σύμβαση στον εν λόγω συμπαραγωγό · ότι η έννοια της αποκλειστικότητας ερμηνεύεται ευρύτερα εφόσον η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου αφορά έργο το οποίο αποτελείται αποκλειστικά από εικόνες και δεν περιέχει διάλογο ή υποτίτλους · ότι χρειάζεται ένας σαφής κανόνας για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια διεθνής συμφωνία συμπαραγωγής δεν ρυθμίζει ρητά την κατανομή των δικαιωμάτων όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας ·

(20) ότι η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου από τρίτες χώρες θεωρείται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ότι πραγματοποιείται εντός κράτους μέλους της Κοινότητας ·

(21) ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η παροχή σε όλα τα κράτη μέλη προστασίας προς τους δημιουργούς, ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, παραγωγούς φωνογραφημάτων και ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, χωρίς η προστασία αυτή να εξαρτάται από ένα σύστημα υποχρεωτικών αδειών · ότι μόνον κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να αποτραπεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω ενδεχομένων διαφορών ως προς το επίπεδο προστασίας εντός της κοινής αγοράς ·

(22) ότι η εμφάνιση νέων τεχνολογιών είναι δυνατόν να επηρεάσει τόσο την ποιότητα όσο και την ποσότητα, της εκμετάλλευσης έργων και άλλων θεματικών αντικειμένων ·

(23) ότι, υπό το πρίσμα των εξελίξεων αυτών, το επίπεδο προστασίας που χορηγείται, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, σε όλους τους δικαιούχους στους τομείς που καλύπτει η παρούσα οδηγία, πρέπει να παραμείνει υπό εξέταση ·

(24) ότι η εναρμόνιση των νομοθεσιών που προβλέπει η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει την εναρμόνιση των διατάξεων που εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των δημιουργών, ερμηνευτών ή εκτελεστών, καλλιτεχνών, παραγωγών φωνογραφημάτων και ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών · ότι η εναρμόνιση αυτή δεν πρέπει να επιτρέπει σε ένα ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό να επωφελείται από τις διαφορές στα επίπεδα προστασίας, μετατοπίζοντας τις δραστηριότητές του, εις βάρος της οπτικοακουστικής παραγωγής ·

(25) ότι η παρεχόμενη προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να ευθυγραμμιστεί με αυτήν που προβλέπεται στην οδηγία 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1992 σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας [1], στα πλαίσια της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου · ότι, ιδιαίτερα, με τον τρόπο αυτό, οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων θα εξασφαλίζουν εύλογη αμοιβή για την παρουσίαση των ερμηνειών ή εκτελέσεων ή φωνογραφημάτων τους στο κοινό μέσω δορυφόρου ·

(26) ότι οι διατάξεις του άρθρου 4 δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να επεκτείνουν το τεκμήριο που καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ στα αποκλειστικά δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 · ότι, επιπλέον, οι διατάξεις του άρθρου 4 δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να προβλέπουν ένα αντικρούσιμο τεκμήριο για την παροχή άδειας εκμετάλλευσης όσον αφορά τα αποκλειστικά δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, που αναφέρονται στο άρθρο αυτό εφόσον ένα τέτοιο τεκμήριο συμβιβάζεται με τη διεθνή σύμβαση περί της προστασίας των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης ·

(27) ότι η καλωδιακή αναμετάδοση προγραμμάτων από άλλα κράτη μέλη συνιστά πράξη ως προς την οποία ισχύει το δικαίωμα του δημιουργού ή, ανάλογα με την περίπτωση, δικαιώματα συγγενικά προς το δικαίωμα του δημιουργού · ότι, κατά συνέπεια, η επιχείρηση εκμετάλλευσης του καλωδιακού δικτύου πρέπει να λαμβάνει άδεια από όλους τους δικαιούχους για κάθε μέρος του αναμεταδιδόμενου προγράμματος · ότι, βάσει της παρούσας οδηγίας, οι άδειες πρέπει να χορηγούνται με σύμβαση, εκτός εάν προβλέπεται προσωρινή εξαίρεση για τις ήδη υφιστάμενες νόμιμες άδειες ·

[1] ΕΕ αριθ. L 346 της 27. 11. 1992, σ. 61.

(28) ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία των συμβατικών συμφωνιών με την αποφυγή παρέμβασης εκ μέρους μη συμβαλλόμενων δικαιούχων, οι οποίοι έχουν δικαιώματα σε μεμονωμένα τμήματα του προγράμματος, πρέπει να προβλεφθεί, μέσω της υποχρέωσης παρέμβασης εταιρειών συλλογικής διαχείρισης, η κατ' αποκλειστικότητα συλλογική άσκηση του δικαιώματος αδείας, στο μέτρο που το απαιτούν οι ιδιαιτερότητες της καλωδιακής αναμετάδοσης· ότι, στην περίπτωση αυτή, διατηρείται το δικαίωμα άδειας καθαυτό και ρυθμίζεται απλώς σε ορισμένο βαθμό ο τρόπος άσκησής του έτσι ώστε να εξακολουθεί να είναι ακόμη δυνατή η μεταβίβαση των δικαιωμάτων καλωδιακής αναμετάδοσης· ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την άσκηση των ηθικών δικαιωμάτων·

(29) ότι η εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 10 δεν περιορίζει την ευχέρεια των δικαιούχων να μεταβιβάζουν τα δικαιώματά τους σε εταιρεία συλλογικής διαχείρισης, ώστε να έχουν απευθείας συμμετοχή στην αμοιβή που καταβάλλει η επιχείρηση καλωδιακής διανομής για την καλωδιακή αναμετάδοση·

(30) ότι οι συμβατικές συμφωνίες για τη χορήγηση άδειας αναμετάδοσης μέσω καλωδίου πρέπει να προωθηθούν με συμπληρωματικά μέτρα· ότι το μέρος που επιδιώκει τη σύναψη γενικής σύμβασης θα πρέπει να υποχρεούται από την πλευρά του να συμβάλει συλλογικές προτάσεις για συμφωνία· ότι είναι, εξάλλου, σκόπιμο όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν ανά πάσα στιγμή να απευθύνονται σε αδέσμευτους μεσολαβητές, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την παροχή συνδρομής κατά τις διαπραγματεύσεις και μπορούν να υποβάλουν προτάσεις· ότι οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τις προτάσεις αυτές, καθώς και με κάθε σχετική αντίρρηση σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για την επίδοση νομικών εγγράφων, ιδίως όπως εκτίθενται σε ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις· ότι πρέπει, τέλος, να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην δημιουργούνται προσκόμματα χωρίς βάσιμο λόγο στις διαπραγματεύσεις και να μην εμποδίζεται χωρίς βάσιμο λόγο η συμμετοχή μεμονωμένων δικαιούχων στις διαπραγματεύσεις αυτές· ότι κανένα από τα εν λόγω μέτρα για την προώθηση της κτήσης δικαιωμάτων δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το συμβατικό χαρακτήρα της κτήσης των δικαιωμάτων καλωδιακής αναμετάδοσης·

(31) ότι, επί μια μεταβατική περίοδο, πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να διατηρήσουν τους υπάρχοντες αρμόδιους οργανισμούς στο έδαφός τους για περιπτώσεις στις οποίες ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει αρνηθεί άνευ λόγου να χορηγήσει το δικαίωμα καλωδιακής αναμετάδοσης προγράμματος στο κοινό ή έχει προσφέρει το εν λόγω δικαίωμα υπό παράλογους όρους· ότι εξυπακούεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εγγυώνται το δικαίωμα των ενδιαφερομένων να προσφύγουν στον εν λόγω οργανισμό και η ύπαρξη ενός τέτοιου οργανισμού δεν θα εμποδίζει τους ενδιαφερόμενους να έχουν κανονική πρόσβαση στα δικαστήρια·

(32) ότι, αντίθεται, δεν κρίνεται αναγκαία η θέσπιση κοινοτικών μέτρων για τη ρύθμιση των θεμάτων εκείνων, των οποίων οι συνέπειες, εκτός ορισμένων ασήμαντων από εμπορική άποψη εξαιρέσεων, γίνονται αισθητές μόνο στο έδαφος ενός κράτους μέλους·

(33) ότι πρέπει να θεσπιστούν ελάχιστοι κανόνες προκειμένου να εξασφαλιστεί η ελεύθερη και απρόσκοπτη διασυνοριακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση μέσω δορυφόρου, καθώς και η ταυτόχρονη και αναλλοίωτη αναμετάδοση μέσω καλωδίου ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων από άλλα κράτη, κυρίως σε συμβατική βάση·

(34) ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την περαιτέρω εναρμόνιση στο πεδίο του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων, καθώς και της συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων αυτών· ότι η δυνατότητα των κρατών μελών να ρυθμίζουν τις δραστηριότητες των εταιρειών συλλογικής διαχείρισης δεν θίγει την αρχή της ελεύθερης συμβατικής διαπραγμάτευσης των δικαιωμάτων που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία, με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω διαπραγμάτευση διεξάγεται στα πλαίσια γενικών ή ειδικών εθνικών κανόνων περί ανταγωνισμού ή περί προλήψεως της κατάχρησης μονοπωλίων·

(35) ότι, ως εκ τούτου, εναπόκειται στα κράτη μέλη να συμπληρώσουν τις γενικές διατάξεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας λαμβάνοντας νομοθετικά και διοικητικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο, εφόσον δεν αντίκεινται στους στόχους της παρούσας οδηγίας και είναι σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο·

(36) ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «δορυφόρος» νοείται ο δορυφόρος που εκπέμπει σε δέσμες συχνοτήτων οι οποίες, σύμφωνα με το τηλεπικοινωνιακό δίκαιο,

προορίζονται αποκλειστικά για την εκπομπή σημάτων προς λήψη από το κοινό ή για κλειστή επικοινωνία μεταξύ δύο σημείων. Στην τελευταία περίπτωση, όμως, οι συνθήκες υπό τις οποίες γίνεται η ατομική λήψη των σημάτων πρέπει να είναι δεκτές συγκρίσεως με τις συνθήκες που ισχύουν στην πρώτη περίπτωση.

2. α) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου» νοείται η πράξη της εισαγωγής, υπό τον έλεγχο και με ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, των σημάτων-φορέων προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό σε μια αδιάκοπη αλληλουχία μετάδοσης προς το δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος·

β) η πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου τελείται μόνο στο κράτος μέλος όπου, υπό τον έλεγχο και την ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εισάγονται σε μια αδιάκοπη αλληλουχία μετάδοσης προς το δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος·

γ) εάν τα σήματα-φορείς προγραμμάτων έχουν κωδικοποιημένη μορφή, τότε υπάρχει παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου εφόσον τίθεται στη διάθεση του κοινού από το ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό ή με τη συγκατάθεσή του, τα μέσα για την αποκωδικοποίηση του προγράμματος·

δ) σε περίπτωση που η πράξη παρουσιάσης στο κοινό μέσω δορυφόρου τελείται σε μη κοινοτικό κράτος το οποίο δεν παρέχει επίπεδο προστασίας που προβλέπεται δυνάμει του κεφαλαίου II,

i) εάν τα σήματα-φορείς προγραμμάτων εκπέμπονται στο δορυφόρο από σταθμό μετάδοσης προς δορυφόρο που ευρίσκεται σε ένα κράτος μέλος, η πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου θεωρείται ότι έχει τελεστεί στο εν λόγω κράτος μέλος και τα δικαιώματα που προβλέπονται δυνάμει του κεφαλαίου II μπορούν να ασκηθούν κατά του προσώπου που θέτει σε λειτουργία το σταθμό μετάδοσης προς δορυφόρο ή

ii) εάν δεν χρησιμοποιείται σταθμός μετάδοσης προς δορυφόρο που ευρίσκεται σε κράτος μέλος αλλά την πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου την έχει αναθέσει ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός εγκατεστημένος σε κράτος μέλος, η πράξη αυτή θεωρείται ότι έχει τελεστεί στο κράτος μέλος στο οποίο ο ραδιοτηλεπτικός οργανισμός έχει την κύρια εγκατάστασή του στην Κοινότητα, και τα δικαιώματα που προβλέπονται δυνάμει του κεφαλαίου II μπορούν να ασκηθούν κατά του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «καλωδιακή αναμετάδοση» νοείται η χωρίς αλλοιώσεις και περικοπές ταυτόχρονη αναμετάδωση, μέσω συστημάτων καλωδίων ή μικροκυμάτων και με σκοπό τη λήψη τους από το κοινό, αρχικής ενσύρματης ή ασύρματης, έστω και δορυφορικής μετάδοσης, από άλλο κράτος μέλος, τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας «εταιρεία συλλογικής διαχείρισης» νοείται κάθε οργανισμός που έχει τη διαχείριση ή τη διοίκηση δικαιωμάτων δημιουργού ή συγγενικών δικαιωμάτων ως αποκλειστικό του σκοπό ή έναν από τους κύριους σκοπούς του.

5. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο κύριος σκηνοθέτης κινηματογραφικού ή οπτικοασκουστικού έργου θεωρείται ως ο δημιουργός του ή ένας από τους δημιουργούς του. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι και άλλοι θεωρούνται ως συνδημιουργοί του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΣΩ ΔΟΡΥΦΟΡΟΥ

Άρθρο 2

Δικαίωμα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, τα κράτη μέλη προβλέπουν αποκλειστικό δικαίωμα, για το δημιουργό, να επιτρέπει την μέσω δορυφόρου παρουσίαση στο κοινό έργων ως προς τα οποία ισχύει το δικαίωμα του δημιουργού.

Άρθρο 3

Απόκτηση δικαιωμάτων ραδιοτηλοεπτικής μετάδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 2 αποκτάται μόνο με συμφωνία.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ότι μια συλλογική σύμβαση η οποία συνάπτεται μεταξύ εταιρείας συλλογικής διαχείρισης και ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού σχετικά με μια δεδομένη κατηγορία έργων μπορεί να επεκταθεί και σε δικαιούχους της ίδιας κατηγορίας οι οποίοι δεν εκπροσωπούνται από την εταιρεία συλλογικής διαχείρισης, εφόσον:

— η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου συνιστά ταυτόχρονη αναμετάδοση επίγειας εκπομπής του ίδιου ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού και

— ο μη εκπροσωπούμενος δικαιούχος έχει, ανά πάσα στιγμή, τη δυνατότητα να αποκλείσει από την επέκταση της συλλογικής σύμβασης τα έργα του και να ασκήσει τα δικαιώματά του είτε σε ατομική είτε σε συλλογική βάση.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στα κινηματογραφικά έργα, συμπεριλαμβανομένων των έργων που δημιουργούνται με διαδικασία ανάλογη εκείνης των κινηματογραφικών ταινιών.

4. Όταν η νομοθεσία κράτους μέλους προβλέπει την επέκταση συλλογικής σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που δικαιούνται να επικαλεσθούν τη νομοθεσία αυτή. Η Επιτροπή δημοσιεύει την πληροφορία αυτή στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, σειρά «C»

Άρθρο 4

Δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών

1. Για τους σκοπούς της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου, τα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών προστατεύονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 6, 7, 8 και 10 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, «η ασύρματη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση» στην οδηγία 92/100/ΕΟΚ θεωρείται ότι περιλαμβάνει την παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου.

3. Όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφαρμόζεται το άρθρο 2 παράγραφος 7 και το άρθρο 12 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ.

Άρθρο 5

Σχέση μεταξύ του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων

Η δυνάμει της παρούσας οδηγίας προστασία των συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού δικαιωμάτων δεν θίγει ούτε τροποποιεί κατ'ουδένα τρόπο την προστασία του δικαιώματος του δημιουργού.

Άρθρο 6

Ελάχιστη προστασία

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν για τους δικαιούχους συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού δικαιωμάτων διατάξεις ευρύτερης προστασίας πέραν εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη τηρούν τους ορισμούς του άρθρου 1 παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 7

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όσον αφορά τη χρονική εφαρμογή των δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, ισχύει το άρθρο 13 παράγραφοι 1, 2, 6 και 7 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ. Το άρθρο 13 παράγραφοι 4 και 5 της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ εφαρμόζεται mutatis mutandis.

2. Οι συμφωνίες που αφορούν την εκμετάλλευση έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, οι οποίες ισχύουν την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 και των άρθρων 2 και 3 από την 1η Ιανουαρίου 2000, εφόσον λήγουν μετά την ημερομηνία αυτή.

3. Εφόσον μια διεθνής συμφωνία συμπαραγωγής που έχει συναφθεί πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 μεταξύ συμπαραγωγού από ένα κράτος μέλος και ενός ή περισσοτέρων συμπαραγωγών από άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, προβλέπει ρητά σύστημα κατανομής σε γεωγραφικές περιοχές των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης μεταξύ των συμπαραγωγών για όλους τους τρόπους παρουσίασης στο κοινό, χωρίς διάκριση της ρύθμισης που ισχύει για την παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου από τις διατάξεις που εφαρμόζονται στους άλλους τρόπους παρουσίασης, και εφόσον η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου θα έθιγε την αποκλειστικότητα, και ιδίως τη γλωσσική αποκλειστικότητα, ενός των συμπαραγωγών ή των εκδοχέων του σε συγκεκριμένο έδαφος, για την παροχή άδειας παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου από ένα συμπαραγωγό ή τους εκδοχείς του απαιτείται η συναίνεση του δικαιούχου της εν λόγω αποκλειστικότητας, είτε πρόκειται για συμπαραγωγό είτε για εκδοχέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΚΑΛΩΔΙΑΚΗ ΑΝΑΜΕΤΑΔΟΣΗ

Άρθρο 8

Δικαίωμα καλωδιακής αναμετάδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κατά την καλωδιακή αναμετάδοση εκπομπών από άλλα κράτη μέλη στο έδαφός τους τηρούνται τα σχετικά δικαιώματα του δημιουργού και άλλα συγγενικά δικαιώματα και ότι η αναμετάδοση αυτή γίνεται βάσει ατομικών ή συλλογικών συμβάσεων μεταξύ των δημιουργών, των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων.

2. Παρά την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1997 τα συστήματα υποχρεωτικής άδειας που λειτουργούν ήδη ή προβλέπονταν ρητά από την εθνική νομοθεσία στις 31 Ιουλίου 1991.

Άρθρο 9

Άσκηση του δικαιώματος καλωδιακής αναμετάδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το δικαίωμα των δημιουργών ή των δικαιούχων συγγενών δικαιωμάτων να παρέχουν άδεια ή να αρνούνται την παροχή άδειας σε επιχείρηση εκμετάλλευσης καλωδιακού δικτύου για την αναμετάδοση εκπομπής μέσω καλωδίου μπορεί να ασκείται μόνο μέσω εταιρείας συλλογικής διαχείρισης.

2. Όταν ο δικαιούχος δεν έχει μεταβιβάσει τη διαχείριση των δικαιωμάτων του σε εταιρεία συλλογικής διαχείρισης, η εταιρεία συλλογικής διαχείρισης που έχει αναλάβει τη διαχείριση δικαιωμάτων της αυτής κατηγορίας θεωρείται εξουσιοδοτημένη να διαχειρίζεται τα δικαιώματά του. Όταν υπάρχουν περισσότερες από μία εταιρείες συλλογικής διαχείρισης για τα δικαιώματα της εν λόγω κατηγορίας, ο δικαιούχος είναι ελεύθερος να επιλέξει μεταξύ τους την εταιρεία διαχείρισης που θεωρείται εξουσιοδοτημένη να διαχειρίζεται τα δικαιώματά του. Ο δικαιούχος που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο απολαύει των αυτών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία μεταξύ του φορέα εκμετάλλευσης του καλωδιακού δικτύου και της εταιρείας συλλογικής διαχείρισης που θεωρείται εξουδιοδοτημένη να διαχειρίζεται να δικαιώματά του, όπως και οι δικαιούχοι που έχουν εξουσιοδοτήσει την εν λόγω εταιρεία συλλογικής διαχείρισης και θα μπορεί να επικαλεί-

ται τα δικαιώματα αυτά εντός περιόδου που θα οριστεί από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και θα διαρκεί τουλάχιστον τρία έτη από την ημερομηνία της καλωδιακής αναμετάδοσης που περιλαμβάνει το έργο του ή άλλο αντικείμενο προστασίας.

3. Ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ότι, όταν ένας δικαιούχος επιτρέπει την αρχική μετάδοση στο έδαφός του ενός έργου ή άλλου αντικειμένου προστασίας, θεωρείται ότι αποδέχεται να μην ασκήσει τα δικαιώματα καλωδιακής αναμετάδοσης σε ατομική βάση αλλά να ασκήσει σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 10

Άσκηση του δικαιώματος καλωδιακής αναμετάδοσης από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το άρθρο 9 δεν έχει εφαρμογή στα δικαιώματα που ασκούνται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό όσον αφορά τις δικές του μεταδόσεις, ανεξάρτητα από το αν τα σχετικά δικαιώματα είναι δικά του ή του έχουν μεταβιβαστεί από άλλους δημιουργούς ή/και δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 11

Μεσολαβητές

1. Όταν δεν έχει συναφθεί συμφωνία σχετικά με την έγκριση της καλωδιακής αναμετάδοσης μιας εκπομπής, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οποιοδήποτε από τα μέρη έχει τη δυνατότητα να ζητεί τη συνδρομή ενός ή περισσοτέρων μεσολαβητών.

2. Έργο των μεσολαβητών είναι να βοηθούν κατά τις διαπραγματεύσεις. Μπορούν επίσης να υποβάλλουν προτάσεις προς τα μέρη.

3. Θεωρείται ότι όλα τα μέρη αποδέχονται την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εάν κανένα τους δεν προβάλει αντιρρήσεις εντός προθεσμίας τριών μηνών. Η κοινοποίηση της πρότασης, καθώς και κάθε σχετικής αντίρρησης προς τα ενδιαφερόμενα μέρη γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για την επίδοση νομικών εγγράφων.

4. Η επιλογή των μεσολαβητών γίνεται κατά τρόπο ώστε να μην υπάρξει εύλογη αμφιβολία για την ανεξαρτησία και την αμεροληψία τους.

Άρθρο 12

Πρόληψη της κατάχρησης διαπραγματεύσεων Θέσεων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει των διατάξεων του αστικού ή του διοικητικού δικαίου ανάλογα με την περίπτωση, ότι τα μέρη αρχίζουν και διεξάγουν διαπραγματεύσεις για την έγκριση καλωδιακής αναμετάδοσης καλοπίστως και δεν παρεμποδίζουν ούτε κωλυσιεργούν τις διαπραγματεύσεις χωρίς βάσιμους λόγους.

2. Ένα κράτος μέλος το οποίο, κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, διαθέτει αρμόδιο οργανισμό στο έδαφός του για περιπτώσεις στις οποίες ένας ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει αρνηθεί άνευ λόγου να χορηγήσει το δικαίωμα καλωδιακής αναμετάδοσης προγράμματος στο κοινό στο εν λόγω μέλος ή έχει προσφέρει το εν λόγω δικαίωμα υπό παράλογους όρους, μπορεί να διατηρήσει τον οργανισμό αυτόν.

3. Η παράγραφος 2 ισχύει για μεταβατική περίοδο οκτώ ετών από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να ρυθμίζουν τις δραστηριότητες των εταιρειών συλλογικής διαχείρισης.

Άρθρο 14

Τελικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995. Ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από αυτήν την αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, όχι αργότερα από την 1η Ιανουαρίου 2000, έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, εν ανάγκη, παρουσιάζει περαιτέρω προτάσεις για την προσαρμογή της στις εξελίξεις στον ακουστικό και οπτικοακουστικό τομέα.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 27 Σεπτεμβρίου 1993.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. URBAIN